

Den augsburgska bekännelsens dag

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Matt. 11:25–30.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna festdag är helgad åt den augsburgska bekännelsen, vår evangelisk-lutherska kyrkas särskilda huvudbekännelse, som vid denna tid på försommaren 1530 framlades inför det tysk-romerska rikets riksdag i den sydtyska staden Augsburg. Där förkastades vår bekännelse av riksdagen och kejsar Karl V, som härskade över det rike, där solen aldrig gick ner, över sitt rike både i den Gamla världen och i den nyupptäckta Nya världen. De bekännare, som framlade bekännelsen, idel lekmän, visste, att de bekände med sina liv som insats, så mycket mer som kättribålen redan förtärt andra bekännare av den evangelisk-lutherska reformationens lära. Så är den augsburgska bekännelsen från sin första stund insatt i det spänningsfält mellan tro och otro, som vi hört beskrivas av Jesus i dagens evangelium: *”att du väl har dolt detta för de visa och kloka, men uppenbarat det för de enfaldiga.”* Så skall tron och bekännelsen aldrig vara självklara utan alltid ifrågasatta, bestridda och förföljda. Varje dröm om en enda, av alla antagen bekännelse, om enhetskyrkan, som omfattar alla, är en ond dröm, en av Satan ingiven tanke. Intill den yttersta dagen skall bekännelsen till Kristus anfäktas, och bekännelsen måsta för att vara rätt, sann och av Gud ingiven i sig inrymma förkastandet av den falska tron och de falska profeterna, som därmed avvisas från den rättrogna kyrkans gemenskap, från hennes sakrament och heliga handlingar. Detta ligger i den augsburgska bekännelsens formuleringar, i det inledande *”Våra kyrkor lära endräktigt”* och *”de fördöma alla kätterier”* (SKB, s. 56 f.)

Det är en avgränsning, som sker mot det, som utger sig vara rätt kristendom, alldeles som Jesus strax före evangeliet dömer det om sin rättsinnighet måna Israel, dömer Korasin, Betsaida och Kapernaum med synagogor och skriftlärde, som höll de heliga rullarna i sina händer. *”Ve dig, Korasin! Ve dig, Betsaida!”* är ord av samma skärpa som den augsburgska bekännelsens domar, när den över de falska biskoparna förkunnar den nytestamentliga förbannelsen: *”så vare han förbannad”* (SKB, s. 84.) Sådana ord är

hårda ord men nödvändiga ord, bibliska ord, utan vilka kyrkan inte kan bestå. Denna bekännelse fordrar i varje generation nya bekännare, som med sina ord upprepar bekännelsens ord och i sina handlingar, sitt beteende, sitt val av kyrkorum, handlar på bekännelsens villkor och på de första bekännarnas sätt. Den skriftligt avfattade och muntligt upplästa bekännelsen blev i Augsburg synlig bekännelse, när de evangelisk-lutherska bekännarna enstämmigt vägrade att delta i den s.k. Kristi lekamens procession, där ett invigt nattvardsbröd, som mot Kristi klara befallning icke i mässan utdelats och förtärts, fördes runt på gator och torg för att falskeligen tillbedjas, som om det liksom i mässan vore Vår Herres Jesu Kristi sanna lekamen. Att säga *”Nej”* till detta var den ofrånkomliga följderna av den muntliga och skriftliga bekännelsen. Så skall också vi i handling avhålla oss från all gemenskap med falska kyrkor, falsk lära, falska profeter. Detta samlande kring bekännelsen är en del av troheten mot Ordet, mot d.h. Skrift. Allt som oftast möter vår evangelisk-lutherska bekännelsestrohet motstånd från svärmiska kristna, som ser bekännelsen som ett otillåtet tillägg till Bibeln, som en människogjord tradition lik fari-seernas *”de äldstes stadgar”*. Dessa s.k. *”biblicister”* med sitt rop på *”Bara Bibeln!”* öppnar med sin kamp mot bekännelsen portarna för förnekelsen av Ordets uppenbarade sanningar. De glömmer, att all falsk lära presenterar sig som bibelutläggning, och att vår uppgift är att i bekännelsen skilja mellan rätt och falsk bibelutläggning, att samla de kristtroga inte kring det yttre bibelordet, förstätt som anhopning av tryck och papper eller muntligt upprepande bibelfraser, utan kring det rätt utlagda, rätt mottagna bibelordet. Först så blir d.h. Skrift tagen på allvar. Först så blir Ordet verklighet bland oss. Om den augsburgska bekännelsen säger vi ytterligare så:

- I. att bekänna den augsburgska bekännelsen är helt Guds verk,
- II. att bekänna den augsburgska bekännelsen är att mottaga Guds nåd,
- III. att bekänna den augsburgska bekännelsen är ett ämne till lovsång.

I. Att bekänna den augsburgska bekännelsen är helt Guds verk.

Jesus säger i dagens evangelium det för denna fest avgörande ordet: "du har ... uppenbarat det för de enfaldiga, ja, Fader, så har ju varit ditt behag." Att bekänna den augsburgska bekännelsen är inte ett krampaktigt gripande efter det åldriga och beprövade i en tid, då allt flyter, inte den ståndaktige tennsoldatens patetiska reflexrörelse, inte en vilja att genom trofasthet utmärka sig framom de avfälliga. Det är helt och hållet, endast och uteslutande ett Guds verk genom Ordet, en handling av Guds välbehag mot syndare, alldeles som det heter i artikel "V. Om predikoämbetet": "Ty genom Ordet och sakramenten såsom genom medel skänks Den Helige Ande, vilken hos dem, som hör evangelium, frambringar tron, var och när det behagar Gud." (SKB, s.58.) Den skänkta Anden, den frambragta tron, Guds behag – bara detta skapar sanna bekännare.

II. Att bekänna den augsburgska bekännelsen är att mottaga Guds nåd.

Den skänkta Anden, den frambragta tron, Guds behag är allt begrepp, som pekar fram mot själva centrum, mot den avgörande sanningen om "tron, som väcks genom evangeliet eller avlösningen och som tror, att synderna förlätas för Kristi skull, och som giver samvetet tröst och befriar det från sin ångest" (SKB, s.

60.) Här är det avgörande, trons rättfärdighet, som i den augsburgska bekännelsen utropas som det på nytt upptända ljuset i mörkret: ja, "alla måste ju medgiva, att man i predikningarna fullständigt tegat om trons rättfärdighet" (SKB, s. 64.) Denna förändring i predikan, denna reformation, har vi besjungit i vår högmässas gradualpsalm: "Det folk, som hölls fångat i mörker och kval, Ser ljuset uppgånger i skuggornas dal." (sv.ps. 161:1.)

III. Att bekänna den augsburgska bekännelsen är ett ämne till lovsång.

Grundtonen i dagens evangelium, själva dess inledningsord, är: "Jag tackar dig, Fader, du himmelens och jordens Herre." Det tröstande samvetet plågar sig icke med tankar på ondskans makt, på villfarelsens många anslag, på de stortaliga onda prelater, som träder oss till mötes i pressen. Det fröjdas i stället åt nåden att få bekänna den augsburgska bekännelsen, att få leva i den augsburgska bekännelsens kyrka, att vara föremål för Guds verk, att omslutas av trons rättfärdighet. Med bekännarna i alla tider faller vi ned inför den Heliga Treenigheten, som vänt sitt ansikte till oss i evangelium, rätt utlagt och förstått i den augsburgska bekännelsen, och ropar med bekännelsens inledningsord ur Psaltaren: "Jag vill tala om dina vittnesbörd inför konungar och skall icke komma på skam." (SKB, s. 53.)

Amen.